

[Indenrigsministeren.]

for, at der heri skjultes den Hensigt efter 10 Aars Forløb at etablere et nyt Monopol under en eller anden Form. Jeg skal derom sige, at med Hensyn til Uklarheden synes jeg ikke, at Lovforslaget frembyder noget saadant. Det siger ganske kort, at den Tilstand, som har bestaaet her i Landet gennem mere end to Menneskealdre, hvor den direkte Befordring paa visse Ruter faktisk har været monopoliseret, ønskes opretholdt gennem et Tiaar, men at det dog ikke bør blive en Sovepude for det paa-gældende Selskab, og at der derfor skal være Adgang for Indenrigsministeren til at bryde dette Monopol indenfor dette Tiaar, saafremt han skønner, at det vil være af Værdi for en tidssvarende Udvikling af Befordringsvæsenet til oversøiske Lande. Jeg synes, det er ganske simpelt.

Med Hensyn til de Forhandlinger, der har været ført paa dette Punkt, og de Hensyn, som har været bestemmende for den foreslaaede Udformning af Lovforslaget, skal jeg naturligvis være meget rede til i Udvalget at give de Oplysninger, jeg formaar, og som forhaabentlig vil være tilfredsstillende for Medlemmerne af det kommende Udvalg og derigennem for Partierne.

Jeg takker i øvrigt, som sagt, for den velvillige Modtagelse, som Lovforslaget har faaet, og nærer Haab om, at Forhandlingerne i Udvalget, som jo kan optages i direkte Fortsættelse af de Forhandlinger, der førtes i forrige Rigsdagssamling, maa kunne føres til Ende indenfor en saa begrænset Tid, at det kan lykkes at faa Lovforslaget omsat i Lov i indeværende Rigsdagssamling.

Fraenkel: Naar jeg tager Ordet igen, ligger det i, at jeg ikke kan lade en Udtalelse af det ærede Medlem Hr. Povlsen staa uimodsagt, fordi det Synspunkt, han anlægger der, efter min Mening er ganske forkert, og fordi det her drejer sig om et meget vigtigt Spørgsmaal. Det er givet, sagde det ærede Medlem, at det altid er et Tab for et Land, at dets Ungdom rejser ud, og saa føjede det ærede Medlem til: naar Samfundsforholdene er saadan, at alle kan faa Beskæftigelse hjemme. Jeg tillod mig at afbryde det ærede Medlem, inden han var kommet saa vidt som til Eftersætningen, men ogsaa denne Eftersætning forekommer det mig, at det er en ret overflødig Bemærkning at gøre i et Land, der i dette Øjeblik staar med nogle og halvfjerds Tusind arbejdsløse Mennesker.

Men for øvrigt er det ogsaa forkert at betragte dette Forhold udelukkende ud fra Synspunktet, hvorvidt man er i Stand til at faa Arbejde i et Land, eller jeg vil hellere sige skabe sig Fremtid i et Land eller ikke. Thi et højt udviklet Kulturland som Danmark, en højt udviklet Kulturkreds som Vesteuropa kan overhovedet aldrig levere Fremtid for sit stigende Indbyggertal, medmindre den netop baserer den paa det oversøiske. Og for at kunne gøre dette er det ganske nødvendigt, at disse oversøiske Omraader optages, af og til, af større eller mindre Skarer fra Kulturlandet.

Hjemlandet kan ikke skabe Fremtid for hele sit Befolkningsoverskud af den simple Grund, at Kultur er saa umaadelig kostbar, at det er svært at tænke sig Omraader, der bærer en Kulturkreds, saaledes udstyret af Naturen, at de selv kan bære denne Kultur. I alt Fald foreløbig har det ikke været Tilfældet indenfor nogen Kulturkreds, alle har de paa en eller anden Maade maattet suge Næring til sig fra Kolonisation. Men hvad særlig Europa angaar, er det i en fortvivlet Situation, fordi det er den daarligst udrustede fra Naturens Haand af alle Økonomikredse i Verden. Det er tilmed den tættest befolkede og den med den højeste Levefod, saaledes at den Opgave i videre Forstand, der her foreligger gennem Udvandring, ligger for hele Europa, og hvis den ikke fyldestgøres, vil det ganske simpelt sige, at man synker tilbage til en slettere og slettere Levefod, indtil man kommer ind paa helt barbariske Tilstande.

Det er meget let at bevise; jeg har for Resten forrige Gang fremdraget et Bevis fra denne Udviklings Begyndelsespunkt. Jeg har mindet om Benjamin Franklins Afhandling om Befolkningsforholdene i England. Han taler der ganske simpelt om Ting, som han staar og gaar i og ser for sine Øjne. Han siger, at det vilde være meget daarligt stillet med Englands Befolkning, dersom de ikke kunde holde og styrke deres Befolkningstal — jeg citerer nu ordret — „paa Grund af den Beskæftigelse, vi giver deres Erhverv“. Og hele den tekniske Udvikling ruller op af sig selv derfra. Medens det tidligere gik saaledes, at man maatte arbejde individuelt for den enkelte, kommer der nu Masseordrer. Noget helt nyt indføres, en Masseproduktion, der kræver Arbejdets Deling og den videre maskinelle Udvikling. Og Slutningen af det ser vi ved Verdenskrigens Begyndelse, hvor vi leverede Varer oversøisk til 40 Milliarder. Det kan vi ikke mere. Det har vital Betydning for